

Kaip galiu padėti savo dvikalbiui vaikui namuose?

- Kalbėkitės su vaiku gimtąja kalba (-omis). Bendraukite su gimtąja kalba kalbančia bendruomene ir palaikykite ryšius su giminaičiais.
- Padrąsinkite savo vaiką išmokti naujų žodžių gimtąja kalba. Tie žodžiai padės jiems sudaryti sąsajas mokantis anglų kalbos žodžių.
- Skaitykite ir aptarkite su vaiku knygutes dviem kalbom. Jūsų mokykla ir viešoji biblioteka turėtų turėti knygų dviem kalbom daugeliu kalbų. Gimtąja kalba aptarkite paveikslėlius klausdami, pvz., kas? ką? kur? kodėl? kada?
- Kalbėkitės su vaiku apie jo dieną gimtąja kalba (-omis); padrąsinkite juos papasakoti apie vieną tą dieną išmoktą dalyką/atliktą užduotį.
- Kalbėkitės apie pamokų temas; susiekite jas su jūsų gimtąja šalimi/kultūra, jei įmanoma, pvz., panašumai ir skirtumai.
- Žaiskite tokius žaidimus kaip I-Spy, Snap, domino, loto, gyvatės ir kopėčios, mokykitės žaidimo kalbos. Paklauskite vaiko mokytojo, ar EAL mokytojo, kaip žaisti šiuos žaidimus, jei nežinote. Jie taip pat paaiškins, kaip šie žaidimai padeda mokytis.

Atsiminkite: Išmokti bendrauti angliškai gali prireikti iki dvejų metų. Tačiau gerai išmokti akademinę anglų kalbą, reikalingą mokymuisi, gali prireikti net dešimt metų. Jūsų vaiko pirmoji kalba „sudaro gerą pagrindą kitų kalbų ir naujų sąvokų mokymuisi“. Gimtosios kalbos mokymosi palaikymas įgalins juos vystyti sąvokų supratimą ir mąstymą nepriklausomai nuo jų anglų kalbos mokymosi.

Šaltiniai

- <http://www.booktrust.org.uk/programmes/primary/booktime/> - Skaitymo kartu su vaiku vadovas
- <http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/>
- <http://www.dk.com/uk/> - Vaizdiniai žodynai
- <http://uk.mantralingua.com/> - Knygos
- <http://www.usborne.com/> - Pirmųjų žodžių knygelės
- <http://www.worldbookonline.com/kids/home> - enciklopedija su vertimais
- <https://www.overdrive.com/> - knygos internete daugeliu kalbų - prisijungti su bibliotekos kortele
- <https://www.aberdeenshire.gov.uk/libraries/>

Panaudota

- Learning in 2+languages (2005)
- www.bilingualism-matters.org.uk/
- City of Edinburgh EAL Service

Būk dvikalbis!

Kokie privalumai būti dvikalbiu?

Kalbėjimas dviem kalbom gali vaikui padėti:

- palaikyti ryšį su šeimos kultūra ir paveldu. Gimtoji kalba yra labai svarbi perduodant vertybes ir tradicijas, palaikant kultūrinę tapatybę.
- vystyti stipresnius skaitymo, kalbos mokymosi, dėmesio sukaupimo ir mąstymo gebėjimus. Daugiau nei vienos kalbos mokymasis ir vartojimas gali pagerinti kūrybinį mąstymą, problemų sprendimą ir išraiškumą.
- išreikšti savo emocijas, nes gimtoji kalba paprastai yra ta kalba, kurią vaikas išmoksta pirmiausiai, todėl ji turi ypatingą vertę.
- turėti geresnį supratimą apie kalbos struktūrą, kas padeda mokantis kitų kalbų.
- turėti daugiau įsidarbinimo galimybių, nes darbdaviams reikia žmonių, kurie kalba, skaito ir rašo kitomis kalbomis.

Ką reiškia būti dvikalbiu?

Terminas „dvikalbis“ apibūdina tuos, kurie vartoja daugiau nei vieną kalbą savo kasdieniniame gyvenime. Tai nereiškia, kad to žmogaus gebėjimai abiejomis kalbomis yra vienodi.

Aš nekalbu gerai angliškai. Ar turėčiau kalbėti angliškai su savo vaiku?

Geriau kalbėti gimtąja kalba, nes jūs pateiksite vaikui pavyzdinį tos kalbos modelį.

Ar buvimas dvikalbiu paveiks mano vaiko mokymąsi mokykloje?

Iš pradžių jūsų vaikui gali prireikti daugiau laiko standartams pasiekti nei mokantis gimtąja kalba. Tačiau laikui bėgant, turėdami motyvaciją ir paramą, jie gali sulaukti sėkmės ir netgi pasiekti geresnių rezultatų nacionaliniuose testuose nei vienakalbiai.

Kaip mano vaikas išmoks angliškai?

Jie girdės ir vartos anglų kiekvieną dieną mokykloje ir bendruomenėje.

Ką galėčiau padaryti, jei mano vaikas

Tai visai normalu, jei vaikai visą laiką nori kalbėti angliškai, nes jie nori pritapti prie draugų. Kartais tai trunka neilgai. Ir toliau kalbėkite namuose gimtąja kalba, netgi jei jie atsako angliškai.

Mano vaikas maišo dvi kalbas. Ką turėčiau daryti?

Tai dažnai pasitaiko, kai vaikas mokosi dviejų kalbų tuo pačiu metu. Palaipsniui jūsų vaikas pradės skirti dvi kalbas. Amžius ir kaip greitai jie tai padaro, labai skiriasi. Jei tai jums kelia susirūpinimą, pakalbėkite su EAL mokytoju.

Kaip galėčiau padėti vaikui skaityti ir rašyti abiejomis kalbomis?

Skaitymo ir rašymo užduotys turi būti įdomios ir turi sietis su jūsų vaiko patirtimi. Jūsų vaiko mokytojas arba EAL mokytojas gali pasiūlyti tinkamas temas ir užduotis. Taip pat svarbu skaityti savo malonumui: knygas, žurnalus, komiksus, tinklalapius internete, klausytis diskų įrašų, radijo, televizijos, DVD ir pan. Kalbos pamokos bendruomenėje irgi padeda vystyti gimtosios kalbos gebėjimus.

Mūsų gimtosios kalbos raidynas yra kitoks. Ar tai trukdys mano vaikui?

Mokymasis skaityti ir rašyti gimtąja kalba padeda mokytis skaityti ir rašyti angliškai. Vaikai gali sėkmingai išmokti rašyti dviejais visiškai skirtingais raidynais.

Mano vaikui iškyla sunkumų skaityti/rašyti gimtąja kalba. Ar jam tie patys sunkumai trukdys mokantis anglų?

Kai kurie raštingumo sunkumai pereina iš vienos kalbos į kitą. Prašom pristatyti mokymosi pažymą ir klasės darbų pavyzdžius, kokius turite, kas padėtų mokytojui pagelbėti jūsų vaikui. Tie pavyzdžiai nebūtinai turi būti anglų kalba.